

Craina bănăţeană - istoric

Iablaniţa, împreună cu satele Cănicea, Cornea, Cruşovăţ, Cuptoare, Domaşnea, Globucraiova, Lăpuşnicul, Pârvova, Luncaviţa, Mehadica, Petnic, Verendin şi Teregova, a făcut parte din teritoriul numit în vechime „Craina”, nume rar folosit în timpurile noastre, deşi apare în documentele austriece din 1724, ca şi mai târziu, ca de pildă prin 1772-1773, când s-a înfiinţat o companie de grăniceri în Ținutul Craina (Gegend Krajna), cu sediul în satul Petnic.

Atât în scriptele austriece, cât şi în alte lucrări cunoscute lipsesc adeseori câte unul din satele menţionate, dar toate apar în documente. Ținuturi cu denumirea de Craina mai există şi în fosta Iugoslavie, unul din acestea se află pe malul drept al Dunării, între Orşova şi Turnu-Severin şi este locuit de mulţi români.

Numele de Craina (Krajna) este de origine slavă şi îşi are originea în cuvântul „ kraj ”, care margine înseamnă. Se pune întrebarea de ce acest teritoriu a primit numele de „ margine ”, era oare o margine de ţară ori este marginea unui teren natural? Această ultimă părere predomină în lucrările de specialitate, considerându-se că toponimul „margine ” nu are nici o legătură cu noţiunea de graniţă politică şi de stat. În ceea ce priveşte Craina bănăţeană, toate satele enumerate ca făcând parte din acest ținut sunt aşezate la poalele Munţilor Semenici şi Almăjului şi nu depăşesc culoarul Cerna – Timiş, făcând astfel legătura cu Munţii Mehedinţiului.

.....

În Craina bănăţeană au existat aşezări romane la Petnic şi Lăpuşnicel. În teritoriul actual al Iablaniţei s-a derulat o activitate agricolă impusă şi de necesităţile castrului, iar extragerea din cariere a pietrei necesare numeroaselor construcţii a fost o altă ocupaţie a locuitorilor. Sub dealul Strajiţa, spune tradiţia, s-ar fi aflat rămăşiţele unui castel unde ar fi locuit „ un domn mare ”.

S-au făcut acolo săpături, au fost găsite unele monede, chiar una din aur, având inscripţia „ Traianus Hadrianus an 60 ”, pe care ar fi văzut-o la preotul local Nicolae Tătucu învăţatul bănăţean TincuVelea. (Preotul a slujit biserica între anii 1832-1875). Unde anume au fost acele rămăşiţe de ziduri, nu se mai ştie din păcate şi nici urme ale vreunei vechi aşezări nu mai sunt.

.....

Militarizarea populaţiei din sudul Banatului începuse în anul 1768, iar în anul 1773 au fost preluaţi în unitatea militară de grăniceri şi locuitori din Craina, Almăj şi Clisura Dunării.

Bibliografie: MONOGRAFIA SATULUI IABLANIŢA DIN JUDEŢUL CARAŞ-SEVERIN (DUMITRU TERFĂLOAGĂ, EDITURA MARINEASA, TIMIŞOARA 1997)